

Uit: Lidie Koeneman, Ida Noomen en Gerrit Voerman, 'Kroniek 1988. Overzicht van de partijpolitieke gebeurtenissen van het jaar 1988', in: *Jaarboek 1988 Documentatiecentrum Nederlandse Politieke Partijen*, Groningen, 1989, 43-45.

Politieke Partij Radikalen (PPR)

Na een grondige interne reorganisatie trad de PPR in 1988 weer nadrukkelijker naar buiten. Onder het motto 'vrolijk links' trachtte de partij de beeldvorming van de "tobberige linkse politiek" te veranderen. Politiek moest weer leuk en spannend worden. De term "vrolijk links" bleef binnen en buiten de partij een omstreden begrip, ofschoon een advertentie in de landelijke dagbladen onder die kop een ongekend aantal positieve reacties uitlokte.

twintigjarig bestaan

In 1988 herdacht de PPR het feit dat de partij op 1 maart 1968 was opgericht. Het jubileumcongres in april werd evenals het oprichtingscongres twintig jaar eerder in de polder gehouden. PPR-man van het eerste uur Henri Faas sloot het congres af met een feestrede, waarin hij herinneringen ophaalde aan twintig jaar geleden - overigens zonder heimwee "naar een PPR van boskabouters met ribfluwelen broekjes en geitewaren sokjes aan, die knabbelen van onbespoten, loodvrije radijsjes".

Op 9 en 10 september vierde de partij te Zutphen een groot feest ter gelegenheid van haar twintigjarig bestaan.

Naar aanleiding van het jubileum verscheen in september de publikatie *Narren in domineesland* onder redactie van Klaas-Wybo van der Hoek en Hans Schoen. De bundel bood niet zozeer een terugblik op het "roemruchte verleden", maar bevatte artikelen over "politiek en beleid in de jaren negentig". Aan twaalf PPR-leden uit de politieke praktijk was de vraag voorgelegd wat op een hun bekend terrein radicaliteit in de jaren '90 zou kunnen betekenen.

partijcongressen

Op 16 april vond het jubileumcongres plaats te Almere. Afgezien van het al genoemde feestelijke slot vormden de verkiezing van het partijbestuur en behandeling van het congresstuk 'Het groene bondgenootschap' de belangrijkste agendapunten. De congresgangers hadden de taak een volledig nieuw partijbestuur te kiezen. In plaats van uit dertien leden zou het partijbestuur voortaan uit zeven leden bestaan.

Voor het eerst kreeg het congres een gemotiveerd advies voorgelegd omtrent de meest wenselijke samenstelling van het nieuwe partijbestuur, opgesteld door een onafhankelijke commissie. Voor zes van de zeven functies werd het advies door het congres gevolgd. Als voorzitter werd gekozen de 33-jarige econoom Bram van Ojik, hiermee de jongste voorzitter in de geschiedenis van de PPR. Van Ojik zou, aldus het advies van de commissie, passen in de "PPR-nieuwe-stijl", gezien zijn vrolijkheid, optimisme, gedrevenheid en realisme. Van Ojik won hiermee de voorzittersverkiezing van Van der Hoek, die herkozen werd als vice-voorzitter en secretaris inhoudelijk werk.

Naast de bestuursverkiezingen besteedde het congres aandacht aan de landbouwpolitiek. Voorafgaand aan de behandeling van het congresstuk vond een forumdiscussie plaats tussen verschillende vertegenwoordigers van de landbouw, waarin vooral ingegaan werd op de gevolgen van het Europese landbouwbeleid voor de landbouw in de Derde Wereld.

Het PPR-congres van 10 december stond in het teken van Europa. 's Morgens werd besloten over deelname aan de Europese verkiezingen van juni 1989, terwijl 's middags een tekst van het partijbestuur over "de PPR en Europa" ter discussie stond. Rond de deelname aan de Europese verkiezingen ontstond veel discussie, ofschoon het congres nog nauwelijks invloed kon uitoefenen op het bereikte onderhandelingsresultaat. De PPR zou samen met CPN, Groene Partij Nederland, PSP en EVP (die zich later aansloot) deelnemen onder de naam 'Regenboog. Naast deze partijen zou er ruimte moeten zijn op de lijst voor onafhankelijke groepen en personen, waarbij het zou gaan om "progressieven en alternatieven, die voorstander zijn van een ekologisch-linkse politiek". Vooral deze verbreding van het samenwerkingsverband met onafhankelijken stuitte bij veel congresleden op verzet. Daarnaast had men problemen met de zetelverdeling. Na langdurige moeizame onderhandelingen was het partijbestuur akkoord gegaan met PPR-lid Verbeek als lijstaanvoerder; Van Dijk van de CPN op plaats twee en Hontelez van de PSP op plaats drie. Voor de vierde plaats zou een vrouwelijke onafhankelijke kandidaat gezocht moeten worden. Lukte dit niet vóór 31 januari 1989, dan zou de situatie door de partijen opnieuw bekeken moeten worden. Na twee en een half jaar zouden Verbeek en Van Dijk plaats moeten maken voor Hontelez en "in ieder geval een vrouw". Ondanks bezwaren kreeg het ontwerp-besluit uiteindelijk de goedkeuring van het congres. Ook het verkiezingsprogramma ondervond instemming.

Fractievoorzitter Ria Beckers riep tijdens het congres in haar toespraak de progressieve partijen op om "Keerpunt 1990" te realiseren. "Als dat van onze oude regeringspartners teveel is gevraagd, laten we dan

tenminste een urgentieplan 1990-1994 voor het milieu opstellen. De PPR heeft haar inbreng klaar."